

**Big 2** “De noodzaak om zo vroeg mogelijk in te zetten staat onomstotelijk vast”, vervolgt Fion de Boer, strategisch beleidsadviseur bij de GGD Zuid Limburg. “Belangrijk onderzoek laat twee indicatoren zien, die al in de zwangerschap mogelijke fysieke en/of mentale achterstanden op latere leeftijd voorspellen: vroeggeboorte en een laag geboortegewicht. Deze ‘big 2’ komen in Zuid-Limburg bovengemiddeld vaak voor. De aanpak om deze cruciale trend te breken, is samen met onze netwerkpartners opgezet en wordt in heel Limburg op uniforme wijze uitgevoerd en verder ontwikkeld. Of je nu in Eijsden of in Landgraaf woont, overal zijn de interventies Nu Niet Zwanger (*artikel rechts*), VoorZorg en Stevig Ouderschap beschikbaar. Daarnaast werken we aan het versterken van de samenwerking tussen het medische en sociale domein in de eerste duizend dagen van het leven. Door intensiever samen te werken, kunnen we het verschil maken en meer kwetsbare gezinnen in deze belangrijke fase van hun leven extra ondersteunen.”

**Gamechanger** Een nieuwkomer in Zuid-Limburg is het programma *Centering Pregnancy*, dat in een andere vorm van verloskundige zorg voorziet. Fion de Boer: “In de ‘centering’-benadering worden de een-op-een consulten vervangen door groepsconsulten voor vrouwen, die allemaal rond dezelfde tijd zijn uitgerekend; alleen fysieke onderzoeken zijn individueel. De vrouwen vormen samen een netwerk waarin zij kennis en ervaringen delen. De verloskundige faciliteert en begeleidt het groepsproces en schakelt waar nodig expertise in die de groep verder helpt. Deze aanpak is bewezen effectief; overal in ons land waar dit programma draait is het een gamechanger die leidt tot betere zwangerschapsuitkomsten. Daarom is *Centering Pregnancy* ook voor onze regio van groot belang. Ik ben er trots op dat we gaan starten in Kerkrade en vanuit ons programma ondersteunen we graag volgende praktijken!”

**Weeffouten** “Bij de vormgeving van de keten voor 0 tot 20 jaar”, vervolgt Thomas Gelissen, “stuiten we ook op weeffouten in het systeem, die we vanuit de brede samenwerkingscoalitie willen en hopelijk ook kunnen oplossen. De basisverzekering vergoedt bijvoorbeeld geen anticonceptie voor 18+ maar wel abortus. En voor sommige kwetsbare gezinnen zou het wenselijk zijn als de kraamhulp langer in huis is dan de wettelijk afgebakende periode. Daarom zitten we regelmatig met onze coalitiepartners aan tafel om de voortgang te bespreken. De crux zit in de versterking van de samenwerking. Daarmee kunnen we veel bereiken.”

**Meer informatie** [www.trendbreukzuidlimburg.nl](http://www.trendbreukzuidlimburg.nl).



*Drs. Caroline Robertson is huisarts en kaderhuisarts uro-gynaecologie in Gezondheidscentrum Dr. Van Kleef in Maastricht.*

## Nu niet zwanger

“Als huisarts zien wij veel aanstaande moeders. Soms denk ik bij mezelf: is het wel zo verstandig dat deze vrouw op dit moment van haar leven een kindje krijgt. Er is bijvoorbeeld geen adequate huisvesting, er zijn financiële problemen, er is sprake van middelengebruik of een instabiele relatie. Op een ander moment spreek je kwetsbare tieners of jonge vrouwen die het krijgen van een ‘eigen’ kind zien als een moment waarop zij hun leven kunnen veranderen. Ze willen iets van zichzelf, ze gaan het anders doen dan hun ouders. Dan moet je proberen het gesprek aan te gaan en samen tot de conclusie komen dat het misschien nú nog niet het goede moment is.

‘Nu niet zwanger’ voorziet in een netwerk dat deze vrouwen bij de hand neemt en begeleidt in het maken van een bewuste keuze. In onze regio zijn vijf gespecialiseerde verpleegkundigen voor dit programma actief. Zij beschikken over de expertise, gesprekstechnieken én over tijd om te verkennen welke vragen, emoties, ideeën en drempels er bij de vrouw bestaan over anticonceptie, seksualiteit en hun kinderwens. Je kunt naar het programma verwijzen als een kwetsbare vrouw of man een duidelijke kinderwens heeft maar niet in staat is een kind een kansrijke start te geven. Door vóór de conceptie de juiste ondersteuning in te schakelen kunnen we onbedoelde zwangerschappen voorkomen en kwetsbare jongeren de regie op de loop van hun leven geven.”

*Overleggen, verwijzen en/of samenwerken?*

*Neem contact op met het team Nu Niet Zwanger: Desi Hollman en Stephanie Jansen, NNZ-verpleegkundigen Centrum Seksuele Gezondheid 088 - 880 50 70 of [NNZ@ggdzl.nl](mailto:NNZ@ggdzl.nl).*